

Nominován na Zlatou palmu

Jaromír Blažejovský

Internet, jeho databáze a angličtina zásadně ovlivňují českou komunikaci, a to i ve filmovém oboru. Některé trendy jsou zřejmě nezvratné, například transkripce čínských jmen dle konceptu pinyin (pchin-jin) namísto foneticky nám bližšího českého přepisu podle Oldřicha Švarného. Ošklivý mi připadá ústup stupňování a šířící se nápodoba anglické vazby typu „those of“ (když se například věta „the most eagerly anticipated films were those of Ingmar Bergman“ přeloží jako: „nejvíce dychtivě očekávané filmy byly ty Ingmara Bergmana“). Někdy však mechanický překlad vede až k věcnému zmatení.

Jak víme, praktikují se v zásadě dva způsoby jak ocenit film či jeho tvůrce: na festivalu nebo cenou akademie (případně anketou v prestižním časopisu, jako je Kinema džumpe nebo Cinepur). Dílo je kupříkladu přijato do soutěže v Cannes, v průběhu festivalu pracuje porota a ta nakonec udělí Zlatou palmu, Velkou zvláštní cenu poroty, Cenu za režii, ceny za herecké výkony atd. Akademie naproti tomu pracují dvoukolově: v prvním kole se v každé kategorii vyhlašují nominace, ve druhém se z nominovaných vybírají vítězové. Ceny akademie mívají den vyhlášení nominací a některé – jako Český lev – dokonce i nominační večer. Festivaly nemohou mít nominační večery, neboť de facto nemají nominace; pořádají jen s předepsaným předstihem tiskovou konferenci, na které bývá veřejnosti oznámen oficiální program.

Jelikož globálnímu filmovému průmyslu vládne Hollywood, pro nějž je nejprestižnější soutěží Oscar, ovládly Academy Awards také jazyk příslušného diskursu, včetně způsobu, jak se píše o festivalech. Můžeme se tedy dočíst, že ten či onen snímek byl „nominated for the Golden Palm“, ale neznamená to víc, než že byl na MFF v Cannes v hlavní soutěži. Kdo nevěří, ať si na imdb.com vyhledá libovolný ročník canneského festivalu a klikne na kterýkoli z titulů v rubrice In-competition; u každého objeví v tabulce ocenění zápis: Result – Nominated, Award – Palme d'Or, u vítězného pak najde: Result – Won, Award – Palme d'Or. Podle tohoto úzu je vlastně každá krasobruslařka, která se kvalifikuje na mistrovství Evropy, nominována na zlatou medaili. A každé děcko, které se na obecním hřišti zúčastní závodu v pytlích, je nominováno na polárkový dort.

Někteří vydavatelé DVD to u nás nevědí. Na obalu k filmu *Starý dům uprostřed Madridu* (Levné knihy) čteme: 1976 MFF v Cannes – Velká cena poroty pro Carlose Sauru, 1976 MFF v Cannes – nominace na Zlatou palmu. Jako by šlo o dvě ocenění, z nichž nominace na Zlatou palmu je dokonce na vyšším stupni než Velká cena poroty! Ve skutečnosti by Saurův film nemohl Velkou cenu poroty získat, kdyby nebyl v soutěži, čili takzvaně nominován na Zlatou palmu.

Na stránce <http://www.spisovatele.cz/kobo-abe> čteme, že film *Písečná žena* „byl nominován na ocenění Zlatou palmou v Cannes. Cenu však i přes velké očekávání nakonec nezískal.“ Správné by bylo napsat, že film Hirošiho Tešigahary na festivalu v Cannes obdržel Zvláštní cenu poroty. V tomto ocenění je informace o „nominaci na Zlatou palmu“, tedy o účasti v soutěži, implicitně obsažena. Dokonce i tak kvalifikovaně vedený portál, jako je Nostalghia.cz, obsahuje ve filmografiích režisérů výčet ocenění v podobě: „Nejlepší režie, nominace na Zlatou palmu“ (*K smrti odsouzený uprchl*) nebo: „Velká zvláštní cena poroty a Cena ekumenické poroty na MFF v Cannes (...), nominace na Zlatou palmu na MFF v Cannes“ (*Solaris*).

Fanouškovské databáze jsou touto frází zapleveleny. Zmatení jsou i posluchači filmové vědy. Když se začínajícího studenta zeptám, co taková nominace na festivalu fakticky znamená, odpoví: „No přece..., že byl nominován.“ Po chvílce rozpaků: „Asi je tam nějaká porota, ta vybere ze soutěže čtyři nebo pět filmů – a nominuje je na Zlatou palmu!“

Inkriminovaná fráze má možná proto tak houževnatý život, že je marketingově výhodná. Vyvolává dojem, že být nominován na Zlatou palmu (nebo na Zlatého medvěda, Křišťálový glóbus atd.) je cosi neobyčejně vzácného, neboť každý ví, že do nominací na ceny akademie může proniknout jen několik děl či umělců. Dostat se do oficiální selekce v Cannes je také úspěch, ale filmů tam bývá kolem dvaceti a vybral je Gilles Jacob.

Článek vyšel v časopise [Cinepur #76, červenec 2011](#).